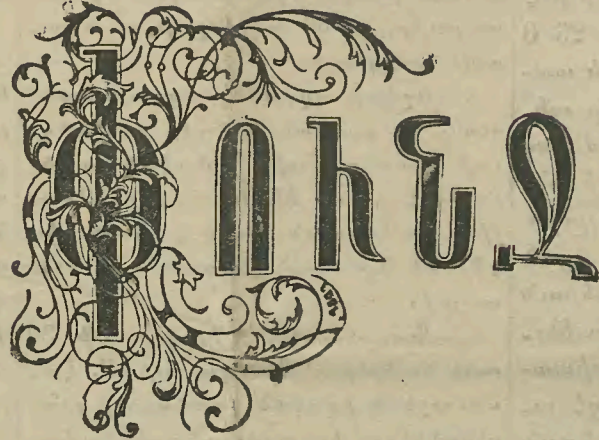

ՓՈՒՆՁ ԾԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ
Տարեկան բաժանորդագրման և երկու և կես արծաթ մե-
ծիտ կանխիկ վճարելի, քի՛ մայրաքաղաքիս ևս իւր
արտադրանքաց ևս քի՛ գաւառաց համար:
Վեց ևս երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կ'ընդունուի:
ՀԱՏԸ 40 ՓԱՐԱՅ Է
Ծանուցմանց տողը 3 որդ. և մեկ ամգամի համար:
Աւելի ամսան կ'ըլլայ աւելի ամգամներու համար:

درعليهده بالی بازارنده نافعه خاندۀ اوست قاده
۱۶ نومرولی اوطلده «پونچ» غزتمی صاحب امتیازی
همبارسوم آلا جاجیان
ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du Journal Armenien
POUNTCH
16 Nafie-Han, Balouk Pazar 16
CONSTANTINOPLE

Հ. Ս. Ս. Է
Առ Տնօրեն-Տէր Հ. Ս. ԱԼԱԺԱԺԻԱՆ
Կ. ՊՈՒՆՉ
Պալլեգ-Բազար, Նաֆիէի խան վերի յարկ, քիւ 16

ԹԻՒ 2903 ԾԱՐԱԹ 1863—1866—1904 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 25

ԽՄԱՐԳՐՈՒԹԻՒՆ «ՓՈՒՆՁ»

ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆԻ ԱՆՏՈՒԿԸ

Տակաւին անոյցը կը մնայ Պատ-
րիարքարանի անտուկին բարեկար-
գութեան կարեւորագոյն խնդիրն
որ՝ թէպէտ յաճախ բայց առաւել
տօնական աւելոյց մէջ մտատանջու-
թեան ու խորհրդակցութեան կա-
րեւորագոյն առարկայ կ'ըլլայ:

Ս. Պատրիարք Հայրը վերջին
օրերս դիւանապետաց հետ կը խոր-
հրդակցէր այս խնդրոյն կարգա-
դրութեան միջոցներ հայրամայութեան
համար, սակայն նոյն իսկ դիւա-
նապետաց դիտողութեամբ պատ-
շաճ Համարելով անոնց հետ խոր-
հրդակցութիւնը, զանց ըրաւ ևս
որոշեց Տնտեսական խորհրդոյ հետ
խորհրդակցելու որպէս պատշաճ ու
օրէն է:

Տնտեսական խորհրդոյ վերջին
նստի անօրինութեանց կարգին մէջ
տեսանք թէ՛ խորհուրդը պատ-
րաստ է այդ խորհրդակցութիւնն
ընելու երբ հրաւիրուի Ս. Պատրի-
արքէն:

Անտարակոյս՝ չպիտի յապաղէ
այդ հրաւերին որովհետեւ ահա-
ւասիկ հասած են տօնական օրերն,
ևս անտուկին պարտքն է որոշեալ
վճարումներն ընելու:

Տնտեսական խորհրդոյ քարտու-
ղարին կ'առաջարկուի որ խորհրդ-
ոյն ուղարկութեան մատուցանէ՛
երկու շարքով առաջ անտուկին բա-
րեկարգութեան համար մեր ըրած
գիտողութիւններն ու առաջարկու-
թիւնները: Թերեւս պատուար-
ժան խորհրդականք ընդունելի ևս
գործադրելի համարին զանոնք, որ
են՝ դիւանապետ ու զինապետի ընդ-
հանուր տարրի մը հաստատութիւն
ևս ծախսեց կողմէն ինչ ինչ գումար:
Ներ-7-800 լիւրայի քալ-գեղեղի:

Կը յուսամք թէ՛ Տնտեսական
խորհուրդը այս առթիւ միանգա-
մայն կ'առաջարկէ Ս. Պատրիարք
Հօր ևս ֆաղաւթական խորհուրդ՝ եւ-
միտից հողաբարձութիւնն մը կողմ-
էն որ բազում ժամանակէ ի վեր
գոյութիւնն չունի, ևս որուն գոյու-
թիւնը կրնայ օգտակար ըլլալ սըն-
տուկին բարեկարգութեան համար,
որպէս ժամանակաւ նախատեսուած
է կանոնադրին մէջ:

Ս. Պատրիարք Հայրը թէպէտ
ըստանձնած է անտուկին հակողու-
թեան գործը, բայց տարակոյս
չկայ թէ՛ արդէն ուրիշ բազմազան
զբաղումներ ունենալու արտոնձա-
ռաւ չկրնար ըստ արժանեղին կա-
տարելու գրամական գործառնու-
թիւնները, ևս գրեթէ միայնակ
կը մնայ երկուական տեսուչ էֆէն-
տին, որ բազում տարիներէ ի վեր
այդպէս աշխատած, յոգնած ու
նիւթապէս զարգացած ըլլալով՝ այլ
ևս հանգստեան պէտք ունի, ևս
կրնայ անգործ կենցաղավարելու:

Պատրիարքարանի անտուկին այժմ
2000 լիւրայի աւելի պարտք ունի
թէ՛ առանց այլեւս յապաղելու:

անաչառաբար չըլլայ պէտք եղած
կարգադրութիւնը, անտարակոյս՝
պիտի բաղմնապատկի այդ գումարը
ևս Պատրիարքարանի մէջ աշխա-
տութեան փոյժն ու եռանդը պի-
տի նուազի, որ ո՛չ սակաւ վնասա-
կար է: Ի հարկէ, ո՛չ մեք միայն,
այլ ևս ուրիշ շատերն ալ՝ երբ վե-
րահասու ըլլան անտուկին երեւ-
տից վիճակին ու պարտապան կա-
ցութեան, պիտի խորհին թէ՛ սըն-
տուկին այդ վիճակը օրինաւորու-
թեան ու անաչառութեան օրինակ
չըլլար ուրիշ հաստատութեանց, ևս
կը քաջակերտին զեղծութեանն ու
զեղծանոցները:

Խոհեմութիւնն չհամարելով գրե-
տակէց աւելի, կը յուսամք թէ՛ գոնէ
այս անգամ վերջնական կարգա-
դրութիւն մը կ'ըլլայ, ևս տեղի չաբ-
ուի անտուկին վիճակին առաւել ևս
ծանրանալուն: Քիչ մը անաչառու-
թիւն, քիչ մը անձնուիրութիւն,
ևս ահա կը դիւրանայ անտուկին
անգործութեան կարեւորագոյն
գործը:

ԹԻՒԱՅՈՒԹԻՒՆ «ՓՈՒՆՁ»

ՊՈՒՆՉԻՇ. 15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ. 1904. — Լը-
րագրողը 2818 թուոյն մէջ ըրած խոս-
ժան համաձայն՝ կուգամ այս անգամ
տեղեկութիւններ տալ Ռուսներոյ Ռու-
սան քաղաքի հայոց հոյակապ վարժա-
րանի ևս անոր ինչ ինչ հանգամանաց
վրայ: Թէպէտ ևս գրութիւնս քիչ մը
ուշացաւ, սակայն «Լաւ է անագան քան
ոչ երբէք»: Ազգին ընթերցողներն ան-
շուշտ պիտի ներեն ինձ՝ գիտնալով թէ
նոյնպէս թեան մէջ ապրող թղթակցի
մը ծրագիրն միօրինակութիւնն չունի,
որով անձնական ճգնժամ զբաղումներս
արգելեցին զիս չուտով գրելու: «Համ-
բերութիւն կեանք է» քարոզողներն
գատարկամիտ մարդիկ չէին:

Ներկայ տարւոյս Ապրիլ ամսոյ ա-
ռաջին կիսուն մէջ էր իմ ժամանումն
ի Ռուսան, ո՛ր տեղական հանգամանաց
քաջածանօթ ազգայնոյ մը հետ դեա-
ցինք տեղւոյն տոմարային վարժարան,
որ նամակատեան ևս հետաքրքրու-
նքներու համար նոր վարձու տրուած
էր: Վարժարանին արեւմտեան մտից
դրանց առջեւ կանդ առի կարգաւոր
համար այդ հոգակաւոր եւ փառաւոր
չէինք արձանագրութեան յիշատակա-
րանն, որ մարմարեայ 2 խոշոր քա-
րանց վրայ, ճաշակաւոր ձեւով գրուած
է ոսկետառ, մին հայերէն ևս միւսն
ռուսերէն լեզուաւ: Վերջինն ա-
ռաջնոյն ճիշտ թարգմանութիւնն է: Եր-
կու քարերն ալ՝ իրեն մէկ մէկ պա-
հապան հրեշտակներ այդ կրթական
հաստատութեան՝ զետեղեալ են պա-
րիսպներու մէջ ևս յարմարագոյն զիր-
քով մը կրկնան գիմազէ գիմազ:
Ահա տախի յիշատակարանը՝ ճշտու-
թեամբ ընդօրինակուած:

«ԹԵՂԵՂԱՐԱՆ ՍՈՂՈՍՈՒՆԱՆ»

«Կառոյց ի հիմանց դայս երկօեւ
վարժարան Հայոց արդեամբք ևս ծա-
խիք իւրովը, ջանիք ևս աշխա-
տասիրութեամբ որպէս իւրոյ նիկո-
ղայոս Թ. Սոգոմոնեանի, յաւուրս Կա-
րոյ Ա. Վեհափառ Արքային Ռուսներոյ»:
«Հիմնարկութիւն վարժարանիս ի
1883 մայիս 16 ևս բացուին նորին կրօ-
նի, տղաք երգեցին երգ մի անոյց,
երգ մ'որոտն ևս քնքաւ, որմէ ըն-
դունածս քաղցրագոյն տպաւորութիւնը
տակաւ ինչ ուղիով ընդօրինակելու
պահանջն Ռուսանցի ազնիւ ևս զգայա-
լէն, Հայ մ'ալ եկաւ ի վարժարան ևս կե-
նալով ինձ մօտիկ՝ ուշադրութեամբ
կրդիտէր թէ ինչ կ'ընէի, գրեթէ աս-
կաւին հաւատած ինձ հարցուց «Պա-
րոն, ինչ գործ ունիս այդ անշուշտ
քարին հետ», առ այս իրեն պատաս-
խանեցի թէ քարը թէ՛ անշուշտ բայց
ընտելութեամբ կրթութիւնն ինձ իւր
ուսման մարդու հետ, որ ինքզինքն
հասկնցնելու չափ հաղի գիտեր հայե-
րէն: Ի միասին ներս մտանք, առաջիկ
փափաքս էր տեսնել նախ զՏիար Մի-
րախորան, այս կրթատան ծանօթ ու-
սուցիչն, որոյ հետ տեսնուելու քարե-
բաղձութիւնն ունեցեր էի արդէն 1896
Մայիս ամսոյ մէջ: Դժբաղդաբար չկր-
ցայ զինքը տեսնել, որմէ կըլուային
առնուլ շատ ընդարձակ տեղեկութիւն-
ներ: Երկու քննարկներս ալ իրեն վրայ
պատմեցին թէ «Մի քանի օր առաջ,
ցաւ օք սրտի փոխադրուած է վարժա-
րանէն մի ալ տեսի վարժով բռնած,
ո՛ր կ'ապրի իրեններովն անբաղձու-
թեան մէջ ևս կրդարդի գրական աշ-
խատութեամբ: Ձինքը տեսնելու պա-
նահովութիւն ևս ժամանակ պակասեցաւ
ինձ զօրաղագրար, ապա թէ ոչ՝ շո-
գեկառք փախցնել հարկ պիտի լինէր,
որ չէր կարելի գործիս անհրաժեշտու-
թեան:

Վարժարանին վարի յարկի մէջ եմք
տակաւին, ո՛ր կային բաւական թուով
աշխատաւորներ, որոց ոմանք կաշիա-
տին նամակատան կիճերու չըլճակ-
ները զետեղելու, ոմանք տախտակներ
կըլճէին ևս ոմանք ալ սենեակներու
ու պատերու ներկերով կը զարդա-
կէին: Վարի յարկը 4 գեղեցիկ ևս ընդարձակ
դասարաններէ կը բաղկանայ, որոց մին
քառակուսի ևս փառաւոր դահլիճի մը
նման է, ուրիշ 3 կանոնաւոր սենեակ-
ներ ալ կան միջակ մեծութեամբ, ու-
րոց մին խոհանոց է. սոյն վերջինքն
յատկացեալ էր, նախ մօտեք այն
դասարան, ո՛ր յիշատակութեան ար-
ժանի 1օւկէս ժամ անցուցեր է ի վե-
ր 8 տարիներ անցած են ևս չեմ կըր-
նար յիշել ո՛չ զօրն ևս ո՛չ զժամն, սա-
կայն շատ լաւ կը յիշեմ թէ այն օրն
օրնեալ էր ևս ժամն երջանիկ, այս
դասարանին մէջ երեքին բաղձ ունեցա-
տանք կարգ մը Ռուսամախօս Հայ
մանուկներ, անմեղութեան զօհներ, ի
մի համախմբեալ սիրով կ'ունկնդրէին
իրենց անձնուէր ուսուցչին, որ գոր-
ծալից զգացմամբ կը գուրգուրար այդ
գրեթէ օտարացեալ Հայ տղայոց վրայ,
իրեն նոր գտած մէկ մէկ գոհարներու
վրայ: Ի պատիւ այս տղեր գործին,
նոյն ժամանակի պատահական այցելու-

նի, տղաք երգեցին երգ մի անոյց,
երգ մ'որոտն ևս քնքաւ, որմէ ըն-
դունածս քաղցրագոյն տպաւորութիւնը
տակաւ ինչ ուղիով ընդօրինակելու
պահանջն Ռուսանցի ազնիւ ևս զգայա-
լէն, Հայ մ'ալ եկաւ ի վարժարան ևս կե-
նալով ինձ մօտիկ՝ ուշադրութեամբ
կրդիտէր թէ ինչ կ'ընէի, գրեթէ աս-
կաւին հաւատած ինձ հարցուց «Պա-
րոն, ինչ գործ ունիս այդ անշուշտ
քարին հետ», առ այս իրեն պատաս-
խանեցի թէ քարը թէ՛ անշուշտ բայց
ընտելութեամբ կրթութիւնն ինձ իւր
ուսման մարդու հետ, որ ինքզինքն
հասկնցնելու չափ հաղի գիտեր հայե-
րէն: Ի միասին ներս մտանք, առաջիկ
փափաքս էր տեսնել նախ զՏիար Մի-
րախորան, այս կրթատան ծանօթ ու-
սուցիչն, որոյ հետ տեսնուելու քարե-
բաղձութիւնն ունեցեր էի արդէն 1896
Մայիս ամսոյ մէջ: Դժբաղդաբար չկր-
ցայ զինքը տեսնել, որմէ կըլուային
առնուլ շատ ընդարձակ տեղեկութիւն-
ներ: Երկու քննարկներս ալ իրեն վրայ
պատմեցին թէ «Մի քանի օր առաջ,
ցաւ օք սրտի փոխադրուած է վարժա-
րանէն մի ալ տեսի վարժով բռնած,
ո՛ր կ'ապրի իրեններովն անբաղձու-
թեան մէջ ևս կրդարդի գրական աշ-
խատութեամբ: Ձինքը տեսնելու պա-
նահովութիւն ևս ժամանակ պակասեցաւ
ինձ զօրաղագրար, ապա թէ ոչ՝ շո-
գեկառք փախցնել հարկ պիտի լինէր,
որ չէր կարելի գործիս անհրաժեշտու-
թեան:

Վարժարանին վարի յարկի մէջ եմք
տակաւին, ո՛ր կային բաւական թուով
աշխատաւորներ, որոց ոմանք կաշիա-
տին նամակատան կիճերու չըլճակ-
ները զետեղելու, ոմանք տախտակներ
կըլճէին ևս ոմանք ալ սենեակներու
ու պատերու ներկերով կը զարդա-
կէին: Վարի յարկը 4 գեղեցիկ ևս ընդարձակ
դասարաններէ կը բաղկանայ, որոց մին
քառակուսի ևս փառաւոր դահլիճի մը
նման է, ուրիշ 3 կանոնաւոր սենեակ-
ներ ալ կան միջակ մեծութեամբ, ու-
րոց մին խոհանոց է. սոյն վերջինքն
յատկացեալ էր, նախ մօտեք այն
դասարան, ո՛ր յիշատակութեան ար-
ժանի 1օւկէս ժամ անցուցեր է ի վե-
ր 8 տարիներ անցած են ևս չեմ կըր-
նար յիշել ո՛չ զօրն ևս ո՛չ զժամն, սա-
կայն շատ լաւ կը յիշեմ թէ այն օրն
օրնեալ էր ևս ժամն երջանիկ, այս
դասարանին մէջ երեքին բաղձ ունեցա-
տանք կարգ մը Ռուսամախօս Հայ
մանուկներ, անմեղութեան զօհներ, ի
մի համախմբեալ սիրով կ'ունկնդրէին
իրենց անձնուէր ուսուցչին, որ գոր-
ծալից զգացմամբ կը գուրգուրար այդ
գրեթէ օտարացեալ Հայ տղայոց վրայ,
իրեն նոր գտած մէկ մէկ գոհարներու
վրայ: Ի պատիւ այս տղեր գործին,
նոյն ժամանակի պատահական այցելու-

նի, տղաք երգեցին երգ մի անոյց,
երգ մ'որոտն ևս քնքաւ, որմէ ըն-
դունածս քաղցրագոյն տպաւորութիւնը
տակաւ ինչ ուղիով ընդօրինակելու
պահանջն Ռուսանցի ազնիւ ևս զգայա-
լէն, Հայ մ'ալ եկաւ ի վարժարան ևս կե-
նալով ինձ մօտիկ՝ ուշադրութեամբ
կրդիտէր թէ ինչ կ'ընէի, գրեթէ աս-
կաւին հաւատած ինձ հարցուց «Պա-
րոն, ինչ գործ ունիս այդ անշուշտ
քարին հետ», առ այս իրեն պատաս-
խանեցի թէ քարը թէ՛ անշուշտ բայց
ընտելութեամբ կրթութիւնն ինձ իւր
ուսման մարդու հետ, որ ինքզինքն
հասկնցնելու չափ հաղի գիտեր հայե-
րէն: Ի միասին ներս մտանք, առաջիկ
փափաքս էր տեսնել նախ զՏիար Մի-
րախորան, այս կրթատան ծանօթ ու-
սուցիչն, որոյ հետ տեսնուելու քարե-
բաղձութիւնն ունեցեր էի արդէն 1896
Մայիս ամսոյ մէջ: Դժբաղդաբար չկր-
ցայ զինքը տեսնել, որմէ կըլուային
առնուլ շատ ընդարձակ տեղեկութիւն-
ներ: Երկու քննարկներս ալ իրեն վրայ
պատմեցին թէ «Մի քանի օր առաջ,
ցաւ օք սրտի փոխադրուած է վարժա-
րանէն մի ալ տեսի վարժով բռնած,
ո՛ր կ'ապրի իրեններովն անբաղձու-
թեան մէջ ևս կրդարդի գրական աշ-
խատութեամբ: Ձինքը տեսնելու պա-
նահովութիւն ևս ժամանակ պակասեցաւ
ինձ զօրաղագրար, ապա թէ ոչ՝ շո-
գեկառք փախցնել հարկ պիտի լինէր,
որ չէր կարելի գործիս անհրաժեշտու-
թեան:

Վարժարանին վարի յարկի մէջ եմք
տակաւին, ո՛ր կային բաւական թուով
աշխատաւորներ, որոց ոմանք կաշիա-
տին նամակատան կիճերու չըլճակ-
ները զետեղելու, ոմանք տախտակներ
կըլճէին ևս ոմանք ալ սենեակներու
ու պատերու ներկերով կը զարդա-
կէին: Վարի յարկը 4 գեղեցիկ ևս ընդարձակ
դասարաններէ կը բաղկանայ, որոց մին
քառակուսի ևս փառաւոր դահլիճի մը
նման է, ուրիշ 3 կանոնաւոր սենեակ-
ներ ալ կան միջակ մեծութեամբ, ու-
րոց մին խոհանոց է. սոյն վերջինքն
յատկացեալ էր, նախ մօտեք այն
դասարան, ո՛ր յիշատակութեան ար-
ժանի 1օւկէս ժամ անցուցեր է ի վե-
ր 8 տարիներ անցած են ևս չեմ կըր-
նար յիշել ո՛չ զօրն ևս ո՛չ զժամն, սա-
կայն շատ լաւ կը յիշեմ թէ այն օրն
օրնեալ էր ևս ժամն երջանիկ, այս
դասարանին մէջ երեքին բաղձ ունեցա-
տանք կարգ մը Ռուսամախօս Հայ
մանուկներ, անմեղութեան զօհներ, ի
մի համախմբեալ սիրով կ'ունկնդրէին
իրենց անձնուէր ուսուցչին, որ գոր-
ծալից զգացմամբ կը գուրգուրար այդ
գրեթէ օտարացեալ Հայ տղայոց վրայ,
իրեն նոր գտած մէկ մէկ գոհարներու
վրայ: Ի պատիւ այս տղեր գործին,
նոյն ժամանակի պատահական այցելու-

գալով լրագրողը 2888 թուոյն մէջ
Տիար Միրախորանի ալ լուրն, յայ-
տարարութիւնը, որուն համաձայն ինքն
մտադրած է Ռուսան քաղաքի Հայոց
տոմարային կացութեան վրայ հայերէն
ևս ուսմանը, պատմական հանգա-
մանաց ներքեւ, կարեւոր տեղեկու-
թիւններ հրատարակել՝ սկսեալ 1868-
1904:

Մտածելով թէ ինքն Ս. Միրախոր-
ան բաւական տարիներէ ի վեր քնա-
կած է ի Ռուսան, նոյն իսկ այն վար-
ժարանին մէջ որմէ զՊատրիարքարան
զբաղեցնող խնդիրներ պիտի ծնին,
որպէս Ռուսանէն ի մայրաքաղաք ևս
կողերն կարծելու տան, որով մարդե-
րը ևս իրերը աւելի լաւ ուսումնասի-
րած ըլլալու է որպէս կ'երեւի իւր
գրութեան, ասոր համար տակաւին
կ'ըստատեմք, դուք գտնուի իւր հա-
տարակութեանց մէջ աշխատելու
որք մեր քով եղած գրութեանց ինչ
ինչ կէտեր աւելի կըլուստարանեն:

Ս. Մտեփաննոս քահանայի գրած
ներս ծայրէ ի ծայր զինքը կըմտանէ,
բաղդատելով իմ քովս եղած տեղեկու-
թեանց հետ, իւր գրածի հետեւեալ
կէտն շատ աչքի զարեւուն համար աստ
անցողակի յիշմ առանց ընդարձակօրէն
վրան ծանրանալու:

Ս. Մտեփաննոս հրապարակաւ կ'ըսէ
«Իմ վրայ գրուած ամբաստանու-
թիւններու հակառակ՝ իմ ժողովուրդ
կրնայ խօսիլ ևս ոչ այն անպէտ անձը»:
Այս տողերով՝ այդ քահանայաւորը ըսել
կ'ուզէ թէ «Բնական որ իմ ժողովուրդ
չխօսի իմ պակասութեանց համար,
կրնայ մը խօսելու իրաւունք չունի,
ևս կ'ընեմ ինչ որ կ'ուզեմ»: Ահա
քահանայ մը որ յարգելի ժողովուրդեան
մը միամտութեամբ իրեն համար զինք
բարձ կ'ընթանայ ազատօրէն կենա-
տապարկելու մէջ: Ասկէ կընտեւի ևս
ինքնին շատ պարզ է գուշակել թէ՛
երբ մեր հոգեւոր իշխանութիւնը զինքն
պատժելու երէ, ապաքուցեալ յան-
ցանքներու վրայ կ'ընթանայ, յայնժամ
նա պիտի գիտէ իրեն տրամադրելի միա-
միտ ժողովուրդեան, որ իրեն համար
պիտի խօսի, պիտի գրէ ևս պիտի ստո-
րագրէ, ոսկայն աշխարհիս մէջ ամէն
բան չափ ևս սահման մ'ունի: Միտքս
կ'իշխայ մեր Հայրապետներէն միոյն
սա խօսքն թէ «Հայխարանկանի մը նե-
րի յանցանքը կըմտանայ մը համար
մահացու է»: Հուպա կըմտանայ մը
մահացու յանցանքն իրեն համար ինչ
կրնի, ահա խնդիր մը, որոյ լու-
ծումն եկեղեցական օրինաց սահմանին
մէջ կըլիտուի միայն: Բարեխիղճ
ժողովուրդ մը կրնայ ոճադործի մ'ալ
մեղքաւ, երբ զանի պատժոյ տեղը
կըմտան, սակայն ժողովուրդեան ցոյց
տուած այդ բարեխիղճութիւնը չենթա-
գրեր յանցանքին անպարտութիւն:

Լրագրաց մէջ տակաւին չկարդա-
ցինք թէ Պատրիարքարանին ինչ միջոց-
ներ ձեռք առած է Ռուսամախօսաց ա-
ռաջնորդութեան խնդիրն լուծելու, ևս
անսնանորապէս Ռուսան քաղաքի Հա-
յոց ցաւալի կացութեան հակակշիւթու
համար:

Մայրաքաղաքի մերայինք ալ վար-
ժարանին գոյած են, ևս այս տխուր
առթիւ տեղական հայ մանուկներն ևս
րեք ճանապարհ բռնած կ'ընթանան.
մէկ մասն օտար վարժարաններու յանձա-
խալ պարտաւորեալ է. մէկ մասն ա-
ւելի նոր գաղթականաց դասակներն:

տարածած արհեստի գնալու հարկա-
դրեալ ասոցիացի մաս մ'ալ կը թափա-
ռի փողոցները: Տէր տեսցէ եւ այց ա-
րասցէ»:

ԿԻՒՄԻՏԵԼԱՆԷ 1 դեկտ. 1904:

—Ս. փրկիչ վանուց հոգաբարձուաց
անխնայ քննութեան վրայ այս վեր-
ջերս տեղացեալներն ու ար-
տաքին գանգատներն այնքան սուր
հանգամանքի մը բարձրացան որ,
ժողովուրդ եւ թաղական խորհուրդ-
առանց երկար սպասելու վանահօր
գալտեան հարկադրուեցան վա-
նուց հաշիւներն կամ հոգաբարձու-
աց հրաժարականներն առնուլ ու
անոնց տեղ ուրիշներն ի պաշտօն
կոչելու Աստ արժան էլարժեմ՝ գիտ-
նալ թէ ինչ էր կամ է ժողովուր-
դեան գանգատն: Ժողովուրդը իմա-
ցած եւ ստուգած ըլլալով հրաժար-
եալ հոգաբարձուաց սեղանակալ-
աիլ ընթացքը՝ սկսաւ նոր ի նորոյ
ընտրութիւն մը մէջ բերելու հա-
մար հարկ եղածն ի դուրս դնելու
կ'ըսուի թէ եկեղեցւոյ կարգ մը
սրբազան պատկերներ, Սկիհի ծած-
կոցներ, (որոնք կատարեալ հնու-
թիւններ են եղեր) կապերաներ
են, ծախելէ զատ՝ կարգ մը օծեալ
արծաթեայ խաչեր ալ հալեցնել
տալով ի պէտս վանուցին դորձա-
ծեր... իսկ այս վերջերս վ. Եկե-
ղեցւոյ կաթողիկէին վրան անցուած
կաւեայ աղանձին (հանգուցեալ
Ջուզէմեան աղայից յիշատակ ունե-
ւեալ աղանձին) են ծախել 7 ոս-
կին: Թող այդ ամենը յանուն են ի
հաշիւ Ս. փրկիչ վանուց, քաղա-
քիս շուկային մէջ խանութ մը գնելու
ու այժմ ալ իրենց են սեպհականա-
ցուցեր, վերջապէս զարմանալի ըն-
թացք, տարին նոր հոգաբարձուն
նոր տնտեսը՝ նոր, բայց՝ անգին
պարսքն ալ նորը կ'ալալալալալալալ
կէտին մէջ գաղտնիք մը, բայց լու-
ծելու համար նորընտիր վանահօր
կը կարօտեն իցիւն թէ Արժ. Կարա-
պետ վարդապետ լուծեր այս մեծ
հանգուցը:

Արդարեւ մարդ կ'ապրի կը զար-
մանայ երբ վանուց տօմարներու
վրայ փոքր ի շատե՛ն անդրադարձ
մ'ունենայ: Հեռուները չերթանք,
քաղաքիս մերձակայ Յունաց վան-
քերուն հետ երբ բազմատոմարեան
առնենք, կարծեմ՝ պիտի բաւակա-
նանանք մեր յիշատակ ուղղելու,
Յոյներ ամենէն աննշան վանքերէն,
այսինքն՝ կ'իման կամ ո՛ր եւ է բերք
չունեցող վանքերէն այսօր տարե-
կան 10-20-30-40 ոսկի եկամուտ կը
գանձեն, իսկ մենք՝ ասոր հակա-
ռակ՝ տարուէ տարի 10-20-30 ոսկի
դրամ կուտանք, «պարտք կայ»
ըսելով: Արդ՝ անցնելով այս ամենը,
գանք հրաժարեալ հոգաբարձուաց
24 ամեայ պաշտօնակարութեան
մէջ տեղի ունեցած հաշիւներուն,
Աստք այժմ՝ 46050 դրուժ ծախք
եւ 43350 դրուժ մուտք ներկայա-
ցնելով՝ 2500 դրուժ մօտ պա-
հանք մը ունենալին կը յայտնեն,
եւ որովհետեւ այդ դուրսդն իր-
կելու համար վանքը չունի պատ-
րաստի դրամ, դարձեալ օրը օրին
ապրող խեղճ ժողովուրդը յանձն
կ'առնու հանգանակութեամբ այս
նոր յաւելն ալ դարման տանին
վերջոյնեալ ծախքը համար ելմէ
այդ հոգաբարձուաց առաքելու-
թիւն մը ըլլալ անմիջապէս շինու-
թեանց համար ըրած ծախքերին
եւ կամ անտեսներու շուայլ ընթացք
ունենալին դէմ կուտան, մինչդեռ
ինչ շինութիւն, քանի որ երեկուան
չինել տուածնին այսօր ինքնին կը-
փլի, մանաւանդ որ 300 տարուան
շինութիւն մը անխորհուրդ կերպով
փլցնել տուեր ու անոնց տեղ կարգ-

մը կ'իսկապար խրճիթներ կ'անդնե-
ցուցեր են: Վերջապէս՝ վարձք թէ
մեղք, այսօր պարտաւորեալ՝ 250
դր. պահանջն պիտի փակուի, եւ առ-
ժամեայ հոգաբարձութիւն մը պի-
տի ընտրուի, սակայն շուարուս կայ
ժողովրդեան մէջ թէ ընտրելի ան-
հատներ ո՞ր դասակարգէ ըլլալու
են, վանքի դէմ է չափահաս ըլլալ
ընտրեալը, անպատճառ՝ յորիններուն
զլինուն վտանգ մը կը բերեն, ինչ-
պէս բերած են, իսկ ելմէ երկուս-
տարդ գասէն ընտրեն, գուցէ ա-
նոնք ալ արդի հրաժարեալներուն
պէս խաչելով չբաւականանան
խաչելիներն ծախել, վերջապէս
չենք գիտեր թէ ինչու՞ այսքան
կ'ուշանայ վանահայրն եւ կամ մին-
չեւ եւր պիտի տեսէ այս անկար-
գութիւնը: Այս պահուս կըսենք
թէ ժողովրդեան եւ թաղականու-
թեան միաձայն հաւանութեամբ
առժամեայ հոգաբարձու ընտրուե-
ր են Սարգիս Ժանճեանն եւ Ս.
Կիրակոս խորայնեան աղայք: Կա-
րողութիւն մալթելով կը հայցեն որ
նախորդներուն օրինակաց չհետե-
ւին:

ՊԱՏՐԻԱՐԿԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԲԵՐԱԿԱԼ
ԼՈՒՐԵՐ

Էջմիածնի Ս. Հայրապետ ամ.
այս 8ին Տիգրիս համար, եւ արժանա-
վաչել մեծարանօք ընդունուեց է եւ
կեղեցականներէն, քաղաքացեալն,
ստորկաններէն ու ժողովուրդէն, եւ
Կովկասի կուսակալին պաշտօնատար
Մալաթիա գործարարն այցելու է: Ս.
Հայրապետի ի Տիգրիս ուղևորութեան
առնել Շուշուէր գիւղէն հանգիպած ըլ-
լալով՝ գիւղացիք 10 երեսպակայ լու-
գութեան .600 բուպիլի գներ, եւ «Ս.
Հայրապետէն իւր օրերեցեալ երկրա-
գործին» արձանագրութեամբ, եւ վի-
ճակ ձգելով՝ նուիրեր են գիւղին չքա-
ւոր երկրագործներէն մէկուն: Նորին
Ս. Օծեթիւնը Ս. Մետրոպոլիս եկեղեցիի
մօտ՝ ժողովուրդն օրհներ է: Ներկայ
գտնուեց են աշակերտք ու աշակեր-
տուհիք ալ:

—Տրապիզոնի Առաջնորդ Գիր. Տ.
Ներսէս Եպիսկ. Արամեան՝ այսօր կը
մեկնի մայրաքաղաքէս, պաշտօնական
թուղթերն ու ծանուագրոցի ծախքն ըն-
դունած ըլլալով:

—Սրբապետ Ս. Թագա-ի եկեղեցեաց
էջ, Առաջնորդ Տ. Պետրոս Սրբազանի
հրամանաւ, Պատարագ մատուցուեց
եւ հոգեմանգաստան պաշտօն կատար-
ուեց է՝ Գահիրէէ Սրբապետ Բարսեղ-
վարժարանի նպաստող Սրբապետ Նրն-
չեցեցող համար:

—Պատրիարքարանի ժողովներն ու
խորհուրդները գաղթեցուցին իրենց
նիստերը՝ օմանական օրերու պատճա-
ռաւ:

—Պիթիւի կուսակալ Ֆելիքս պէյ
տեղւոյն նշանաւոր Մանսետականաց
եւ 90ի չափ հետեւորդաց հետ Մշոյ Ս.
Կարապետ վանքը գացեր, գիշերը մը-
նացեր, եւ անոր ի կիճն ուղեւորեց է,
գոտի թիւն յայտնելով վանականաց
կողմանէ եղած մեծ արանաց համար
Միաբանութիւնը խնդրագրով մը կու-
սակալին ուղարկութիւնն հրաւիրել է
վանքին քայքայեալ ու պարտապան
վիճակին վրայ:

—Աղեքսանդրիայէ գրուած է թէ՛
դեկտ. 4ին, Ս. Առաքելոց տօնի օրը,
Վանք. Արքայապետ Բարթող փաշայի ա-
գարակի մատրան մէջ հանգիստաւոր
Պատարագ եղաւ, եւ տիկին Բարթող
փաշա հացկերոյթ տուաւ: Մատուցող
Փաշային ծախքով շինուած է յանուն
Ս. Թագեոսի եւ Բարթողի մէսոյ:

—Պայագիտի, Գարաբիւլէի եւ
մանաւանդ գիւղերու մէջ ձմեռը սաստ-
կացած ու հիւանդութիւն յերեւան եւ-
լած ըլլալով, Պատրիարքարանի գերե-
ր եւ նպաստ ինչորեք են կարօտեցող հա-
մար:

—Օրորդ Գալիսիկ Ասատուր 5
օսմ. ոսկի նուիրեր է Ստաքիլի որ-
բանոցին, իւր հանգուցեալ եղբոր ան-
ուան տարեգործին առթիւ:

—Իզմիրի երկուս վարժարանաց ի
նպաստ թատերական հանգիս մը կա-
տարուեց, եւ 50 ոսկի չափ զուտ հա-
սով գոյացեր է:

—Իզմիրի ազգայինք ալ այս տարի
սկսեց են գրամական նուէր տալ տեղ-
ւոյն Հիւանդանոցին, տօնական այցե-
լութենէ ազատ մնալու համար: Առա-
ջին նուիրատուն եղեր է Կարապետ
էֆէնտի Ագնիտ: Կէս օսմանեան ոսկի
տալով:

—Գարակէօզեան Գրիգոր էֆ. 30
ոսկի նուիրեր է՝ Գուճգափուի Ս. Լու-
սաւորչեան իգական վարժարանի գրա-
սեղաններու եւ ուրիշ պիտոյից համար:

—Չալկածագի եւ Չարսանճագի Ա.
ոսկիորդ Գիր. Տ. Կորիւն վարդապետ
Երկրամեան՝ դարձեալ հրաժարագիր
զրկել է Պատրիարքարան, յուսահատե-
լով եկեղեցւոյ ու վարժարանի դէմ ժո-
ղովրդեան ունեցած անտարբերութենէն:

—Կիլիկիոյ Տ. Սահակ Ս. Կաթողի-
կոսն Սիս հանուելուն պէս եկեղեցա-
կան, կրթական ու կալուածական
խնդրոց վրայ Պատրիարքարանի տեղե-
կութիւն հաղորդեր, եւ պէտք եղած
գիմուսն ու կարգադրութիւնը փութա-
ցնել առաջարկել է:

—Իզմիրի ծանօթ տիկիններէն Սըր-
բուհի Տիգրիս կնքեր է մանկատանը
Տեղւոյն հոգաբար Բնկերութեան ան-
գամակցելով՝ ատենագրութեան պաշ-
տօն վարած եւ օգտակար հանգիս-
ցած էր փութաշնորհութեամբ ու գոր-
ծունէութեամբ:

ՆԵՐՍԷՍԻ ԼՈՒՐԵՐ

Սէլանիկի ոստիկան-դինուորու-
թեան վարժարանի չրջանաւարտից վր-
կայականաց բաշխման հանգիսը կա-
տարուեց է անցեալ հինգաթիւի, եւ
նահանգին ալեւալ կողմերը զրկուե-
ր են չրջանաւարտք:

—Յունաց Պատրիարք՝ Սինոյի ու
բողոքով պատուոյ խաչ նուիրեց տէր
եւ տիկին Սինեոսոյուի Օսմանեան
գրամատան անօրէններէն Բանճիրի պէ-
յի իրենց բարեգործութեան համար, եւ
Ս. Բեթղիւրի, որ առաւ լեզուաւ ընդար-
ձակ գիրք՝ ի հրատարակած է «Պատ-
մութիւն Ժի գարու Կ. Պոլսոյ եկեղե-
ցւոյ» անուանով:

—Յունաց Պատրիարքարանը որո-
շել է Միւնիքեան տօնի աթիւ 15000
զրու՜ յաշիւ կարօտելոց:

—Վասիլ թագերէն մէկուն մէջ քո-
լէրս յերեւան ելած ըլլալով՝ կառա-
վարութիւնը զգուշական միջոցներ տը-
նորին է, Ամսոյս 18ին 22 դէպք պա-
տահեր է:

—Հիճաղ ուխտի երթալու համար
մայրաքաղաքս եկող չինացի մահմե-
տականք մեկնեցան: Կայսերական մաս-
նաւոր գանձարանէն տրուեցաւ անոնց
ուղեւորութեան ծախքը, եւ պատուա-
նշաններ ու չքաղարմներ:

—Էտիոպիէի նահանգէ Պուլզարիս
փախած 50 պուլզար ընտանիքներ ի-
րենց տեղերը վերադարձեր են՝ կառա-
վարութեան արտօնութեամբ:

—Պոլսաբայէ ու Պարսկաստանէ
840 մահմետականք մայրաքաղաքս ե-
կան՝ Հիճաղ ուխտի երթալու համար:

—Մամուրիթ իւլ Աղլիլի գաւառա-
կան լրագիրը հրատարակած է թէ՛ Տէր
սիմի Լաչին-Ուշազը ըսուած Աշիլթի
Գուշուրու Անձեւ եւ Պալմիթարը
Հիւսիսին, օգին գծողակութիւնը պա-
տեն առիթ համարելով, իրենց ընկա-
վարէն երկու ժամու չափ հետի վար-
դանկօ գիւղը գացեր, 6 այժմ գողցեր
են, բայց վերագրանալու առնել, փո-
թորիլը օստակցած եւ գիշերի միջու-
թիւնը տիրած ըլլալով՝ երկուքն ալ
նստել մեկու եւ, եւ հետեւեալ օրը
ուրիշ գիւղացիք տեսնելով այժմեր
յանձնեք են տէրերուն, որոնք գողե-
րուն հետամուտ են եղեր:

—Սըրֆիլէ գաւառի Մէնիլէ գաւա-
ռի բնիկներէն Եօրիկի ու Գուշուրու
գիւղի բնիկներէն Վասիլի 1000 անգ-
ամ զուլ պարգեւ տրուեցաւ իրենց հա-
ւատարմ ծառայութեանց ի-խաբէն:

—Մարգահամարի գործողութեան
ատեն՝ չքաղարց ձրի պիտի տրուի
պէտք եղած քեղքիքն:

—Ծանապարհաց պահպանութեան տապարան է Ալի ու իւսան անուն

համար՝ թողակաւոր պահպաններ եւ
անոնց վերակացու մը գնել որոշուած է:

—Իւսեա քաղաքի շուկայի՝ Նալ-
պանտ փողոցի մէջ թագրեղու հոսի
Մուսթաֆայի սեպհական ու էլուպող
լու. Մէմլուի վարձած սրճարանի ներ-
քեւի խանութէն գիշերի ժամը 9ու կէ-
սին ատենները հոգեւ պատահելով՝ նոյն
կողմի խանութներուն մեծ մասին փայ-
տեալ ու մէկմէկու յարակից ըլլալուն
պատճառաւ, 80ի չափ տուն, խանութ,
փուս, ախոռ արեր, եւ քանի մը
չէնք փրցուելով՝ հոգեհին աւելի ճա-
րակիլն արգիւրեց է:

—Կայսերական անձնական սպայա-
կոյտին պետ Շաքիր փաշա մեռաւ, եւ
յուզարկաւորութիւնը կատարուեցաւ
կայսերական անձնական ծախի. քո-
—Օսմանեան Կարմիր Մահիկի բնիկ-
ութիւնը, Ժընէվի Կարմիր Սաչի ըն-
կերութեան միջոցաւ, զեղ եւայն կը
դրէն Մայրաքոյն Արեւելքի պատերազ-
մին մէջ երկու կողմանց վիրաւորելոց
համար:

—Աթլէքի մէջ 180 հաղար, եւ եւ-
գիպտոսի մէջ 300 հաղար ֆրանք հան-
գանակուեց է՝ Երուսաղիմայ յունական
վանքին ի նպաստ:

—Յատուել կանոնադրով մը որոշ-
ուած է տուրք տուել՝ մայրաքաղա-
քիս մէջ պատարաստուած գարնջուրէն:
—Տրապիզոնի մէջ ձեռնածութիւն
(օգգապագ) ընող Միւնիքի անունը չը-
քաւոր խալապի մը այս օրերս հարու-
տացեր է յունիկներ իւր մէկ օտաւոր
աղակալներն մահուամբ 300 հաղար
ֆրանք ժառանգելով, եւ ուրախու-
թեամբ Տրապիզոնէ մեկնելով՝ Թրիքսո
գացեր է:

—Գաղղիոյ նախագահը Պատուոյ
Լէգիօն պատուանշանի երրորդ աստի-
ճանը ընծայեց Իզմիրի գաղղիական
ընդհանուր հիւպատոս Պ. Ալմիտ:

—Աթլէքի մէջ մօտեւ փախճաւ-
եալ խաթիւիս անուն մէկը 500 հա-
ղար ֆրանք նուիրել է Բուսիլի նա-
հանգաց Յոյն վարժարանաց համար:

—Բուսիլի նահանգաց մէջ գտնը
ուող զօրաց համար ձմեռուին զգեստ-
ները զրկուեցան այս շարժաւ:

—Չալկածագի քանի մը գիւղերէից
ընտելեց օծուս, հաց, եւայն բաժնե-
ուեց է՝ ձմեռն տարապալման ստուա-
կութեան պատճառաւ թշուառացած
ըլլալուն համար:

—Տիկին Հէլէն Զարիֆի՝ որ Եւրո-
պա կը գտնուի այժմ, 20000 թանկութե-
ամուս բաժնեւ տուեր է Մեծ Կղզիի
չքաւոր ընտանեաց:

—Եւրոպական ժողովոյ անդամ Էտ-
հէմ էֆէնտի՝ Ժրաքով մը առաջար-
կել է 100ին 5 կամ 8 տոկոս առնուլ
կալուածական ու քիմիքիլի տուրքերը
որոշեալ ժամանակին մէջ չլքաւոր հա-
րուստ անձներէն:

—Լադիստանի Սուրէ գաւառակի
եւ Սրաքսանի Գալաթալիները դատի
ենթարկուած են իրեւ զեղանոց:

—Իզմիրի մէջ յանձնաժողով մը
կազմուեց է՝ նահանգին ոստիկան զօ-
րաց սպայից վերաբերեալ բարեկար-
գութեան միջոցները անօրինելու հա-
մար:

—Գաւառները գրուեցաւ, որ փոխ
տարուի տուրքերն անյապաղ գանձե-
լու եւ անվճար չձգուել համար:

—Որպուստ է որեւէ տուրք չպա-
հանչու մահմետ վարժարանի փախար-
կեալ տուններէ, որչափ ժամանակ որ
մնան առնուել:

—Պրուսիոյ երեւելիներէն Պուր-
տուրիզատէ Էօնը Էֆէնտի յանձն ա-
նել է 1000 լիւրս իրեւ նպաստ տալ
նոր ճանապարհաց շինութեան աւարտ-
ման համար, որով պիտի աւելնան իւր
գործողութիւն եւ այլ կալուածոց ար-
ձեքներն:

—Եղիպտոսի մէջ 4 միլիոն անգլիա-
կան լիւրս գաւառակիով բնկերութիւն
մը կազմուեց է՝ եղիպտոսի իշխանու-
թեան սեպհական եղող գաւառակ գե-
տնիները գնելու համար:

—Մահմետական գաղթականներէն
100 հոգի Իզմիր գրկուեցան ընտելու-
թեան համար:

—Այդոնի վերաբերել գաւառանք
հակառ տարի բանտարկութեան դա-
մարանքն:

—Մահմետական գաղթականներէն
100 հոգի Իզմիր գրկուեցան ընտելու-
թեան համար:

—Այդոնի վերաբերել գաւառանք
հակառ տարի բանտարկութեան դա-
մարանքն:

—Մահմետական գաղթականներէն
100 հոգի Իզմիր գրկուեցան ընտելու-
թեան համար:

—Այդոնի վերաբերել գաւառանք
հակառ տարի բանտարկութեան դա-
մարանքն:

—Մահմետական գաղթականներէն
100 հոգի Իզմիր գրկուեցան ընտելու-
թեան համար:

անձներ, որ Իզմիրի Հայոց թաղէ Հա-
մար հոգաբարձուի քննական պարտեղը
մտած, կահկարասիները կողպուած, եւ
Համարաձեւն ալ յափշտակած տարած՝
300 ոսկի փրկանք պահանջած էին:

—Իզմիրի ոստիկանութիւնը ձերբա-
կալել է մաւաճաւոր մը, որ 42 օր ա-
ռաջ կատարած չունէ մը խաճատուած
ու կատարութեան վարակուած եղի մը
միւսը վաճառելու համար կը փորթէ ե-
ղեր:

—Գոնեայէ գրուած է թէ՛ Պոտի ա-
նուն 17 տարեկան պատանի մը Գոն-
եայէ 1ու կէս ժամ հետի Այա Սուրի-
թօն վանքին պահապանին քով քանի
մը օր իրը հիւր մնալէ ետքը, զժողով
պահապանին կրտսեր որդեւոյն հետ,
զանի աժախ տեղ մը տարեր՝ զլէն
կտրեր սպաններ, եւ պահապանին էջն
ալ գողցեր վաճառել է:

—Քէօյմիլէի (Այդոն) գետը յորդեր,
ամբողջ քաղաքը ողողեր եւ բազմա-
թիւ տուններ փլեր են:

—Հանքէ կողերն մեղ թէ՛ կատ-
ղած չուն մը յերեւան երկնով, երկու
օրուան մէջ քանի մը չուներ թունա-
ւորեց, եւ չորս հոգի ալ խաճատուե-
լով՝ Կ. Պոլսի զրկուեցան դարձաւորու-
համար, եւ թէ՛ տեղակալն կառավա-
րութեան եւ քաղաքապետութեան շը-
նորհի շատ շատ առաջը առնուեցաւ:

—Էրզրումէ կողերն թէ՛ Այնթափ
գիւղի բնիկներէ Մուլա Ալի անուն
մարդ մը 100 տարեկանէն աւելի, դեռ
կ'ապրի կատառ ու կ'որովի վիճակի
մէջ, ակունքներն ու իշողութիւնը կա-
տարելով, կրկնապա առանց ակնոցի,
եւ բնակարանէն երկու ժամու ճառա-
պարհ հետի այդին երթալով՝ Ետիոպի-
պալմաններով խաղող կըրտանայ կը-
փոխադրէ:

—Ամասիոյ մէջ անգործութիւն
աւելի ապահովելու համար որոշուեց է
որ՝ գիւղացիք գիշերի ժամը 1է ետքը
գուրդ չգտնուին, եւ կատարութեան
նախապահ

հազար. Ամերիկայի ուրիշ մասանց մէջ՝ 461 միլիոն 550 հազար:

—Ռուսիոյ Մոսկուս քաղաքի մէջ ճաշարան մը կ'այս քիւն խնամով կը պատրաստուին կերակուրներն, եւ կը յաճախեն բարձրագոյն դասէ ընտանիքներ: Այս ճաշարանին տէրն, խոհարարներն ու սպասաւորներն յաղթանդամ մարդիկ են: Ռուսիոյ զանազան տեղերէն յատկապէս ընտրուած: Աստուծոյ մէջ կան 100 է մինչեւ 20 է քիւն ծանրութիւն ունեցողներ:

—Ամերիկացի գնդապետ մը՝ պաշտօնէ դադարեալ, մինչեւ ցարդ որսացած անասնոց եւ թռչնոց մորթիւնուն մէջմէկ կտորներ կարել տալով՝ զգեստ մը չինիլ տուեր է, եւ ամէն օր հաշտեալով՝ Նիւ Եորքի փողոցները կը պտտուի, եւ այդ տարօրինակ զգեստը գնելու զորոգեալ 50 հազար ֆրանք կը պահանջէ եղբոր:

—Փարիզի լրագրաց մէկը հետեւեալ ծանոթութիւններն հրատարակած է՝ Գաղղիոյ մէջ մեծ պարգեւներ չահող բաղադրութիւններն ունենցող փառքի Պէրթոն անուն խաւարտաւան մը չինք տարի առաջ ընկերներուն հետ բաղադրատաղի ատեն, անոնց մէկուն դրամը չէ մնացեր, եւ գեղարուեստից արուեստահանդէսի վիճակահանութեան տունը մը խաղին սեղանին վրայ իրենէ դրամ դնելու ուղեր է: Ներկայ եղողներէն ո՛րք չէ ընդունիր տոմար, իսկ Պէրթոն ընդունելով արժէքը վճարել, եւ վեց մօսի ետքը վիճակահանութիւնը կատարուելով ինքն տոմար չափեր է առաջին պարգեւն՝ 500 հազար ֆրանք:—Բո քաղաքի մէջ՝ այրի կին մը՝ անմեայ խնամ, յողովեալ մը աւելցուցած քրտմով դաղդիական բաժնեթուղթ մը գնելու եւ օրն տուելին տակը դրեք պահեր է: Երկու տարի ետքը այդ տոմարն վիճակելու է զխաւարտ պարգեւն՝ 200 հազար ֆրանք: Կինը չէ հաւատարմ, երբ այդ բաղադրութեանը աւետեր են իրեն վերջապէս՝ տեղեւոյն պայմանագրութեանց նոտարին թախանձանաց վրայ ստորագրելու: Փարիզ երթալու եւ պարգեւն ստանալու սակայն դրամատուէն դուրս ելնելուն պէս հրահանաւով դատարանաւոր տարուել, եւ մինչեւ ցարդ դատարանի ենթակուած է եղբոր:—Գաւառի մը մէջ ծխափառ մը, եւ Փարիզի զոտարանաց մէկին մէջ սպասուէր մ'ալ 200 հազարական ֆրանք չահեր են վիճակահանութենէ: Փարիզի հեռագրատան ու նամակատան ցրուիլէ մէկուն այրի կինը, եւ Անթուանէի Թաւառի դործաւոր աղջիկ մը՝ Փարիզի 1870ի փոխառութեան մեծ պարգեւներն (200-250 հազար ֆրանք) ստանալուն մեծ բաղձն ունեցեր, եւ կատարուած մը ու ներկարար մը 500 հազար ֆրանքի պարգեւներու արժանացեր են:

—Ռուսիոյ Մոսկուս քաղաքի մէջ ճաշարան մը կ'այս քիւն խնամով կը պատրաստուին կերակուրներն, եւ կը յաճախեն բարձրագոյն դասէ ընտանիքներ: Այս ճաշարանին տէրն, խոհարարներն ու սպասաւորներն յաղթանդամ մարդիկ են: Ռուսիոյ զանազան տեղերէն յատկապէս ընտրուած: Աստուծոյ մէջ կան 100 է մինչեւ 20 է քիւն ծանրութիւն ունեցողներ:

—Ամերիկացի գնդապետ մը՝ պաշտօնէ դադարեալ, մինչեւ ցարդ որսացած անասնոց եւ թռչնոց մորթիւնուն մէջմէկ կտորներ կարել տալով՝ զգեստ մը չինիլ տուեր է, եւ ամէն օր հաշտեալով՝ Նիւ Եորքի փողոցները կը պտտուի, եւ այդ տարօրինակ զգեստը գնելու զորոգեալ 50 հազար ֆրանք կը պահանջէ եղբոր:

—Փարիզի լրագրաց մէկը հետեւեալ ծանոթութիւններն հրատարակած է՝ Գաղղիոյ մէջ մեծ պարգեւներ չահող բաղադրութիւններն ունենցող փառքի Պէրթոն անուն խաւարտաւան մը չինք տարի առաջ ընկերներուն հետ բաղադրատաղի ատեն, անոնց մէկուն դրամը չէ մնացեր, եւ գեղարուեստից արուեստահանդէսի վիճակահանութեան տունը մը խաղին սեղանին վրայ իրենէ դրամ դնելու ուղեր է: Ներկայ եղողներէն ո՛րք չէ ընդունիր տոմար, իսկ Պէրթոն ընդունելով արժէքը վճարել, եւ վեց մօսի ետքը վիճակահանութիւնը կատարուելով ինքն տոմար չափեր է առաջին պարգեւն՝ 500 հազար ֆրանք:—Բո քաղաքի մէջ՝ այրի կին մը՝ անմեայ խնամ, յողովեալ մը աւելցուցած քրտմով դաղդիական բաժնեթուղթ մը գնելու եւ օրն տուելին տակը դրեք պահեր է: Երկու տարի ետքը այդ տոմարն վիճակելու է զխաւարտ պարգեւն՝ 200 հազար ֆրանք: Կինը չէ հաւատարմ, երբ այդ բաղադրութեանը աւետեր են իրեն վերջապէս՝ տեղեւոյն պայմանագրութեանց նոտարին թախանձանաց վրայ ստորագրելու: Փարիզ երթալու եւ պարգեւն ստանալու սակայն դրամատուէն դուրս ելնելուն պէս հրահանաւով դատարանաւոր տարուել, եւ մինչեւ ցարդ դատարանի ենթակուած է եղբոր:—Գաւառի մը մէջ ծխափառ մը, եւ Փարիզի զոտարանաց մէկին մէջ սպասուէր մ'ալ 200 հազարական ֆրանք չահեր են վիճակահանութենէ: Փարիզի հեռագրատան ու նամակատան ցրուիլէ մէկուն այրի կինը, եւ Անթուանէի Թաւառի դործաւոր աղջիկ մը՝ Փարիզի 1870ի փոխառութեան մեծ պարգեւներն (200-250 հազար ֆրանք) ստանալուն մեծ բաղձն ունեցեր, եւ կատարուած մը ու ներկարար մը 500 հազար ֆրանքի պարգեւներու արժանացեր են:

—Ռուսիոյ Մոսկուս քաղաքի մէջ ճաշարան մը կ'այս քիւն խնամով կը պատրաստուին կերակուրներն, եւ կը յաճախեն բարձրագոյն դասէ ընտանիքներ: Այս ճաշարանին տէրն, խոհարարներն ու սպասաւորներն յաղթանդամ մարդիկ են: Ռուսիոյ զանազան տեղերէն յատկապէս ընտրուած: Աստուծոյ մէջ կան 100 է մինչեւ 20 է քիւն ծանրութիւն ունեցողներ:

—Ամերիկացի գնդապետ մը՝ պաշտօնէ դադարեալ, մինչեւ ցարդ որսացած անասնոց եւ թռչնոց մորթիւնուն մէջմէկ կտորներ կարել տալով՝ զգեստ մը չինիլ տուեր է, եւ ամէն օր հաշտեալով՝ Նիւ Եորքի փողոցները կը պտտուի, եւ այդ տարօրինակ զգեստը գնելու զորոգեալ 50 հազար ֆրանք կը պահանջէ եղբոր:

—Փարիզի լրագրաց մէկը հետեւեալ ծանոթութիւններն հրատարակած է՝ Գաղղիոյ մէջ մեծ պարգեւներ չահող բաղադրութիւններն ունենցող փառքի Պէրթոն անուն խաւարտաւան մը չինք տարի առաջ ընկերներուն հետ բաղադրատաղի ատեն, անոնց մէկուն դրամը չէ մնացեր, եւ գեղարուեստից արուեստահանդէսի վիճակահանութեան տունը մը խաղին սեղանին վրայ իրենէ դրամ դնելու ուղեր է: Ներկայ եղողներէն ո՛րք չէ ընդունիր տոմար, իսկ Պէրթոն ընդունելով արժէքը վճարել, եւ վեց մօսի ետքը վիճակահանութիւնը կատարուելով ինքն տոմար չափեր է առաջին պարգեւն՝ 500 հազար ֆրանք:—Բո քաղաքի մէջ՝ այրի կին մը՝ անմեայ խնամ, յողովեալ մը աւելցուցած քրտմով դաղդիական բաժնեթուղթ մը գնելու եւ օրն տուելին տակը դրեք պահեր է: Երկու տարի ետքը այդ տոմարն վիճակելու է զխաւարտ պարգեւն՝ 200 հազար ֆրանք: Կինը չէ հաւատարմ, երբ այդ բաղադրութեանը աւետեր են իրեն վերջապէս՝ տեղեւոյն պայմանագրութեանց նոտարին թախանձանաց վրայ ստորագրելու: Փարիզ երթալու եւ պարգեւն ստանալու սակայն դրամատուէն դուրս ելնելուն պէս հրահանաւով դատարանաւոր տարուել, եւ մինչեւ ցարդ դատարանի ենթակուած է եղբոր:—Գաւառի մը մէջ ծխափառ մը, եւ Փարիզի զոտարանաց մէկին մէջ սպասուէր մ'ալ 200 հազարական ֆրանք չահեր են վիճակահանութենէ: Փարիզի հեռագրատան ու նամակատան ցրուիլէ մէկուն այրի կինը, եւ Անթուանէի Թաւառի դործաւոր աղջիկ մը՝ Փարիզի 1870ի փոխառութեան մեծ պարգեւներն (200-250 հազար ֆրանք) ստանալուն մեծ բաղձն ունեցեր, եւ կատարուած մը ու ներկարար մը 500 հազար ֆրանքի պարգեւներու արժանացեր են:

—Ռուսիոյ Մոսկուս քաղաքի մէջ ճաշարան մը կ'այս քիւն խնամով կը պատրաստուին կերակուրներն, եւ կը յաճախեն բարձրագոյն դասէ ընտանիքներ: Այս ճաշարանին տէրն, խոհարարներն ու սպասաւորներն յաղթանդամ մարդիկ են: Ռուսիոյ զանազան տեղերէն յատկապէս ընտրուած: Աստուծոյ մէջ կան 100 է մինչեւ 20 է քիւն ծանրութիւն ունեցողներ:

—Ամերիկացի գնդապետ մը՝ պաշտօնէ դադարեալ, մինչեւ ցարդ որսացած անասնոց եւ թռչնոց մորթիւնուն մէջմէկ կտորներ կարել տալով՝ զգեստ մը չինիլ տուեր է, եւ ամէն օր հաշտեալով՝ Նիւ Եորքի փողոցները կը պտտուի, եւ այդ տարօրինակ զգեստը գնելու զորոգեալ 50 հազար ֆրանք կը պահանջէ եղբոր:

—Փարիզի լրագրաց մէկը հետեւեալ ծանոթութիւններն հրատարակած է՝ Գաղղիոյ մէջ մեծ պարգեւներ չահող բաղադրութիւններն ունենցող փառքի Պէրթոն անուն խաւարտաւան մը չինք տարի առաջ ընկերներուն հետ բաղադրատաղի ատեն, անոնց մէկուն դրամը չէ մնացեր, եւ գեղարուեստից արուեստահանդէսի վիճակահանութեան տունը մը խաղին սեղանին վրայ իրենէ դրամ դնելու ուղեր է: Ներկայ եղողներէն ո՛րք չէ ընդունիր տոմար, իսկ Պէրթոն ընդունելով արժէքը վճարել, եւ վեց մօսի ետքը վիճակահանութիւնը կատարուելով ինքն տոմար չափեր է առաջին պարգեւն՝ 500 հազար ֆրանք:—Բո քաղաքի մէջ՝ այրի կին մը՝ անմեայ խնամ, յողովեալ մը աւելցուցած քրտմով դաղդիական բաժնեթուղթ մը գնելու եւ օրն տուելին տակը դրեք պահեր է: Երկու տարի ետքը այդ տոմարն վիճակելու է զխաւարտ պարգեւն՝ 200 հազար ֆրանք: Կինը չէ հաւատարմ, երբ այդ բաղադրութեանը աւետեր են իրեն վերջապէս՝ տեղեւոյն պայմանագրութեանց նոտարին թախանձանաց վրայ ստորագրելու: Փարիզ երթալու եւ պարգեւն ստանալու սակայն դրամատուէն դուրս ելնելուն պէս հրահանաւով դատարանաւոր տարուել, եւ մինչեւ ցարդ դատարանի ենթակուած է եղբոր:—Գաւառի մը մէջ ծխափառ մը, եւ Փարիզի զոտարանաց մէկին մէջ սպասուէր մ'ալ 200 հազարական ֆրանք չահեր են վիճակահանութենէ: Փարիզի հեռագրատան ու նամակատան ցրուիլէ մէկուն այրի կինը, եւ Անթուանէի Թաւառի դործաւոր աղջիկ մը՝ Փարիզի 1870ի փոխառութեան մեծ պարգեւներն (200-250 հազար ֆրանք) ստանալուն մեծ բաղձն ունեցեր, եւ կատարուած մը ու ներկարար մը 500 հազար ֆրանքի պարգեւներու արժանացեր են:

ՎԵՊ ՄԸ

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳԻՐԸ

Թանձր ձիւն մը կը ծածկէր երկիրը: Գրտաշունչ հովն ուժգին կը փչէր մերկացեալ ծառոց ճիւղերուն մէջէն: Կէսօր էր, եւ գիւղը՝ բոլորովին ամայի: Գիւղի մէջ միայն անոնք էին, որ ընտանիքի մը կործանման կամ դարգացման պատճառով լիւրջայ:

Հետեւեալ մը՝ առանց կարեւորութիւն ընծայելու ձիւնին եւ ցուրտին, ընտանիքի մը զիւղին երկայն ճամբաներէն մին եւ հանդարտաբայ կը յառաջանար: Երկուստեք եւ զօրաւոր գիւղացի մ'էր՝ գեղեցիկ դիմօք: Մաքուր ու նոր զգեստներ հագած էր, կարծես այցելութեան կ'երթար բարեկամի մը տունը:

Այս գիւղացին՝ Անթուան՝ զգեստը կ'երթար Պ. Ռապուի՝ որ ունէր ագարակ մը եւ կ'ուղէր պատուաւոր մէկուն մը վարձու տալ զայն:

Ծագականաւ գիւղացին կը փափաքէր վարձել ագարակը, սակայն չէր յուսար իւր փափաքն իրագործել: Երբ ընտանիքի մը ձիւնին մինչեւ մը տարածութիւնն Պ. Ռապուի՝ նոտարը՝ որ գիւղացուն մտերիմ բարեկամն էր, նամակ մը տուած էր Անթուանին՝ որ պարտաւոր էր ագարակատիրոջ յանձնել զայն, եւ արգէն անտորձ գիւղացին ասոր համար ծամբայ ելած էր:

Բարի վարուց ու զօնուկութեան գիր մ'էր նոտարին տուածը: Արդարեւ Անթուան զովիլի ընթացք մ'ունէր եւ համաւարտ էր իւր եռանդեամբ, ու չիտեղեկութեամբ ու պարկեշտութեամբ:

Հետեւեալ կը տեսնուէր Պ. Ռապուի գեղեցիկ տանիքը: Անթուան կը շարունակէր քայլել, երբ յանկարծ լուսնային շուն մը տխուր հայնչեալ Գիւղացին իր քայլերն ուղղեց այն կողմը, ուրկէ կուգար ձայնը: Տեսաւ պղտիկ շուն մը՝ որ փոսի մը մէջ ինկած էր եւ բոլորովին ձուլուած ծածկուած:

Ի տես Անթուանի, խեղճ չինիլ եւ տեւի ոտքերուն վրայ կանգնեցաւ եւ կը շարունակէր հայնչել: Գիւղացին ուշի ուշիլ նայեցաւ շան ու միանգամայն յիշեց իւր ծնունդի եւ թշուառ գրասցուին՝ որուն չինիլ կորսուած էր մի քանի օր առաջ: Փոսիքը զով գնաց եւ «Պրիստէ, եկ'ուր» պօռաւ: «Ծուր» լռեալով իւր անունը, սկսաւ պոչը շարժել ու կը ջանար ոտքի ելնել:

Անթուան հասկցաւ թէ՛ կենդանին կը պատկանէր գրասցուին, մտադրեց փոսին մէջ իջնել եւ մահուանէ՛ փրկել զայն: Փոքր բաւական խօր էր, գիւղացին շատ դժուարաւ կրցաւ շանը զով հասնել: Պրիստէ՛ սաստիկ ցուրտէն ընդարմացեալ, գրեթէ չէր կրնար շարժիլ: Անթուան բաղինի՝ ներքեւ առաւ զայն, դուրս ելաւ փոսէն եւ սկսաւ շարունակել ճամբան, զէպի զգեստին Պ. Ռապուի:

Այս վերջինը շատ ժամանակ ծառայած էր ծովային պաշտօնատան մը մէջ, եւ այժմ բարձրացած էր գերծովակալութեան աստիճանին: Խիստ փոփոխական եւ զուրադրգին բնավորութեան տէր մարդ մ'էր: Անոր գործած յարկերներն անգամ քողարկուած էին բարկութեամբ եւ դժգոհութեամբ:

Անթուան զգեստ հասաւ եւ կամայ մը զարկաւ դուռը՝ զոր սպասաւորն իսկոյն բացաւ: Գիւղացին իւր անունը յայտնեց անոր, ըսելով թէ՛ Պ. Ռապուի զրկած է զինքը: Ծառայող շատ ատեն բացակայ ըլլալէ ետքը, Անթուանի մօտեցաւ եւ ներս հրամցուց զայն: Անթուան հազիւ գրասն սեմին ներս դրած էր ոտքը, երբ լսեց Պ. Ռապուի բարձր լայնգիմանի ձայնը:

—Արդեօք որ գարչիկն է եկողը, կ'ըսէր գերծովակալ: Հանգիստ ըսուած բանը չկայ . . .

Գիւղացին բալին մէջ թողուց շունը, եւ յետոյ ակնածանօք ներկայացաւ Պ. Ռապուի:

—Ինչ ունիս, ինչ կայ, հարցուց Պ. Ռապուի՝ ամենայն խստութեամբ:

—Ներսում կը խնդրեմ, պարոն, բնաւ Անթուան յարգանքով չանգիտու եղիք, ես քիչ յետոյ դարձեալ կուգամ, եթէ յօժարեմ:

—Ո՛չ, խօսէ՛, որովհետեւ ներկայ ես, յարեց Պ. Ռապուի: Նոտարը զրկած է զգիւղ:

—Այո՛, գերծովակալ: —Նամակ բերած ես: —Այո՛, անհաւանք: Պ. Ռապուի արտօրանօք առաւ նաւակը:

—Նոտարը կարգադրած ըլլալու է ագարակին խնդրը . . . : Ծառայող հակալ պիտի ըլլայի եթէ . . . :

Ուշագրութեամբ կարգաց նամակը, սակայն շատ զարմացաւ մնաց, տեսնելով որ բարի վարուց այս վկայագիրը նոտարագրուած չէր:

—Զարմանալի՛ բան, կ'ըսէր գերծովակալն ինքնին: Նոտարը բան մը չըսա՞ւ այս նամակը տալու ատեն: —Ո՛չ, պարոն: —Ուրիշ թուղթ չունի՞ս քուդ:

—Ո՛չ: Պ. Ռապուի նամակը սեղանին վրայ նետեց բարկութեամբ:

—Պէտք է որ անձամբ կատարեմ գործս: Անպատճառ այսօր պիտի երթամ տեսնել նոտարը: Ֆիրմէն, շուտով կտաքիս լծէ՛ ձիերը:

Ապաստաւոր դուրս ելաւ, մինչ Պ. Ռապուի մեծաքայլ կը ճեմէր ընդարձակ սրահին մէջ:

Անթուան սաստիկ չիղթ էր, չէր զիտեր ինչպէս վարուիլ: Գլխարկը կը զարձուէր ձեռացը մէջ, առանց տակաւին որդը բան մը հասկցած ըլլալու: Միւրթ ընդ մերթ Պ. Ռապուի ակնարկ մը կ'արձակէր գիւղացուն վրայ:

—Է՛հ, նայի՛նք, այս ինչ է, պոռաց գերծովակալն: Ո՛ւրիշ եկաւ այս շունը:

Գիւղացին իւր ոտքերուն նայեցաւ եւ սարսափմամբ տեսաւ որ՝ ձիւնը, որով ծածկուած էին իւր հագուստները, սկսած էր հալիլ: Սրահին տաք օդին ուղեցուցեալ թանկագին գորգին վրայ ջուրի կաթիլներ ինկած էին: Անթուանի ոտքի ներքեւ զանաւած գորգը ամբողջովին թրջած էր:

—Ինչո՞ւ համար հոս եկար: Ինչ կ'ուզես, Լուի՛ շուտ:

—Ներսում կը խնդրեմ, պարոն, բնաւ Անթուան քաղաքավարութեամբ եկած էի . . . Պիտի ուղեի . . . Կը փափաքեմ ձեր ագարակին վրայ խօսիլ . . . :

—Ո՛ր ագարակին: —Կը փափաքեմ վարձել Փիթի-Բոլրէն:

—Ո՛վ ըսաւ որ կ'ուզեմ վարձու տալ զայն: —Այն ոք, գերծովակալ: —Այն ոք իմար է . . .

—Սակայն Պ. Ռապուի ալ կ'ըսէ մի: Եւնոյն բանը:

—Պ. Ռապուի, կ'ուզէր ագարակին համար վարձակալներ գտնել: Ստորագրէ թէ՛ նա զրկած է զգեղ:

—Այո՛, գերծովակալ: —Է՛հ ուրիշ, անոր պիտի ըսես թէ՛ մարդու պէտք չունիմ վարձակալ գրտ: Ներսում համար:

—Ինչպէս: —Ուրիշ, գերծովակալ . . .

—Զմե կրնար զգեղ ընդունիլ իբր վարձակալ, որովհետեւ վստահ չեմ գրտակալան կարողութեանը եւ ուղղաւորութեանը վրայ:

—Պարոն, պատասխանեց Անթուան, Պ. Ռապուի վկայ է պարկեշտութեան, անուշտ կարգադրեք բերած նամակս:

—Դիւրին է բարի վարուց վկայագիր մը ստանալ: Բիւ մը շողոքորթութիւն միայն պէտք է:

—Բայց, գերծովակալ՝ Պ. Նոտարը լաւ կը ճանչնայ զիս, վստահ է հաւատարմութեան վրայ եւ այս պատճառաւ յօժարած է տալ այդ վկայագիրը: Զի՛ք ուրիշ հաւատալ աշխիւ մէկուն մը վկայութեան . . . :

—Անշուշտ աշխիւ անձ մ'ըլլալու է նոտարը, որովհետեւ գոված է զգեղ, պատասխանեց Պ. Ռապուի հեղեղութեամբ:

Գիւղացին չիկեցաւ: —Պ. Ռապուի մասնաւորապէս զգրուած է թէ պարկեշտութիւնը, աչխատասիրութիւնը եւ կորովիւմտութիւնը:

—Տէ՛ր իմ, հաւատացէ՛ք որ ստոյգ է նոտարին գրածը:

—Լա՛ւ, սակայն ես կը նախընտրեմ ծով եւ աղէք մարդ մը՝ որ բաւական հարուստ է:

—Արդեօք գտած էք ձեր հարուստ մարդը, յարեց Անթուան յուզմամբ:

—Այո՛, այո՛, պատասխանեց գերծովակալն: Որոշած եմ Պ. Բաթիլիօսի վարձու տալ ագարակս:

Անթուան լսեց, զգացած վիշտն յայտնեց կարճատեւ եւ խնդրեց մեկնել:

Ծուրը՝ որ բալին մէջ կը սպասէր, իւր բարեբարը տեսնելով հայնչեալ սկսաւ Պ. Ռապուի սրահին գրան առնել կը գտնուէր, երբ լսեց կենդանուն հաւանքը: Գիւղացին հարցուց ինչպէս կ'ուշադրէր:

—Ո՛վ հոս բերաւ այս վերստոր, ուսած շունը:

Գիւղացին համառօտաւ պատմեց շան ինչպէս գտնուիլը:

—Ինչպէս յանձն առիր կեանքը վտանգի մէջ գնել, կենդանի մը մահուանէ փրկելու համար:

